

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 12 lipca 2013 r.

DOLiS/DEC- 741/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 t. jedn.), oraz art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), w zw. z art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 4 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 z późn. zm.) i art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie skargi Pana S. S., na przetwarzanie jego danych osobowych przez M. S.A., polegające w szczególności na przetwarzaniu danych w zbiorach danych B. S.A.

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana S. S., zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez M. S.A. zwany dalej Bankiem, polegające w szczególności na przetwarzaniu danych w zbiorach danych B. S.A., zwanego dalej Spółką. W treści skargi Skarżący, podniósł, iż „po całkowitej spłacie kredytu starałem się o kredyt w innym banku, dowiedziałem się, że w bazie B. jest informacja o moim zadłużeniu w M. S.A. i nie mogę ze względu na niewystarczającą zdolność kredytową zaciągać zobowiązań kredytowych (...) Z banku otrzymałem odpowiedź, że spłaty dokonałem w dniu [...] -07-2010 i rachunek został zamknięty (...), ale na początku 2012 (...) po zwróceniu się z zapytaniem o możliwość uzyskania kredytu (...) otrzymałem

odpowieź, że nie mogę otrzymać pożądanej kwoty ponieważ nadal w bazie B. jestem dłużnikiem M. S.A.”. Ponadto Skarżący w piśmie z dnia [...] listopada 2012 r. zakwestionował złożone w toku niniejszego postępowania przez Bank wyjaśnienia, wskazując, iż pomimo dokonania w dniu [...] marca 2012 r. korekty jego danych przetwarzanych za pośrednictwem Spółki, w dniu [...] marca 2012 r. nadal figurował „w bazie B. (...) jako kredytobiorca B.”.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny.

1. W dniu [...] listopada 2009 r. Skarżący zawarł z Bankiem Umowę kredytu-konsumpcyjnego dla osób fizycznych nr [...]. Skarżący wyraził ponadto zgodę na przetwarzanie przez Bank oraz Spółkę dotyczących go informacji, stanowiących tajemnicę bankową po wygaśnięciu zobowiązań wynikających z ww. umowy w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego.

2. Zobowiązanie kredytowe Skarżącego wynikające z powyższej umowy wygasło z dniem [...] lipca 2010 r. Bank nadal przetwarzał dane osobowe Skarżącego za pośrednictwem Spółki na podstawie udzielonej zgody.

3. Skarżący w piśmie zarejestrowanym przez Bank w dniu [...] marca 2012 r. cofnął zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych po wygaśnięciu zobowiązania. W związku z przeprowadzonym przez Bank postępowaniem reklamacyjnym o numerze [...], ustalono, że w wyniku błędu techniczno-informatycznego nie zaktualizowano dotyczących Skarżącego danych przetwarzanych za pośrednictwem Spółki. W dniu [...] marca 2012 r. Bank zgłosił (w trybie on-line) korektę danych Skarżącego do Spółki, poprzez dopisanie daty zamknięcia zobowiązania kredytowego jak również wycofał jego zgodę na przetwarzanie dotyczących go informacji po spłacie zobowiązania.

4. Obecnie Bank przetwarza dane osobowe Skarżącego w celach archiwalnych.

5. Spółka aktualnie przetwarza dane osobowe Skarżącego w zakresie przedmiotowego zobowiązania na podstawie art. 105a ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 z późn. zm.), w celu stosowania metod statystycznych.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr. 101, poz. 926 ze zm.), zwaną dalej ustawą, określają zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych przez osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, jeżeli przetwarzają dane osobowe w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych. Przetwarzaniem

danych są wszelkie operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Z kolei za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (art. 6 ust. 1 ustawy). Aby przetwarzanie danych osobowych było zgodne z prawem administrator jest obowiązany przetwarzać dane osobowe na podstawie przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5 (w przypadku tzw. danych zwykłych) lub w oparciu o art. 27 ust. 2 pkt 1 – 10 ustawy (w przypadku tzw. danych szczególnie chronionych).

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych badał, czy u podstaw procesu przetwarzania danych osobowych Skarżącego w przedmiotowej sprawie, znajduje się jedna z przesłanek dopuszczalności przetwarzania danych osobowych zawarta w art. 23 ust. 1 ww. ustawy. Zgodnie z tym przepisem, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą (pkt 3), jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Katalog przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych jest zamknięty. Każda z nich ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, iż przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z przesłanek stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Podkreślić należy, że aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim Prawo bankowe. Zatem ocena legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez Bank, a także przez Spółkę musi być dokonywana w powiązaniu z przepisami tejże ustawy.

Mając na uwadze powyższe podnieść należy, że Spółka jest instytucją utworzoną na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, który stanowi, że banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych, innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji

o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Zgodnie z art. 105a ust. 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 (np. Spółka), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Informacje zawarte w Spółce służyć mają wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu. Badanie zdolności kredytowej, na którą składa się zdolność do spłaty zobowiązań i wiarygodność kredytowa, jest niezwykle istotnym elementem w działalności banku. Spółka została utworzona właśnie w celu zmniejszenia dla banków i instytucji kredytowych ryzyka udzielania trudnych kredytów, przyspieszenia i uproszczenia procedur kredytowych, wspomagania decyzji banków dotyczących udzielania kredytu. Natomiast zgodnie z art. 105a ust. 4 Prawa bankowego, który stanowi, że banki oraz instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3. Przetwarzanie informacji stanowiących tajemnicę bankową w przypadkach, o których mowa w ust. 3, może być wykonywane przez okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania, a w przypadku, o którym mowa w ust. 4, przez okres 12 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania (art. 105a ust. 5).

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowego postępowania, wskazać należy, że Bank przetwarzał dane osobowe Skarżącego po wygaśnięciu zobowiązania z dnia [...] listopada 2009 r. nr [...], za pośrednictwem Spółki, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego w oparciu o wyrażoną przez niego zgodę, czyli powyższe znajdowało uzasadnienie w przesłance wynikającej z dyspozycji art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Odnosząc się do okoliczności związanych z relacją między terminem wygaśnięcia zobowiązania a korektą danych Skarżącego przetwarzanych w Spółce, wskazać należy, że zachowanie Banku polegające na zaktualizowaniu danych osobowych Skarżącego w bazie

Spółki po prawie dwóch latach od uregulowania przez niego zobowiązania, nie może zostać uznane za wystarczające dla ochrony interesów osoby, której dane dotyczą. Jednakże wyraźnie zaznaczyć należy, że powyższe było efektem błędów w systemie informatycznym o charakterze incydentalnym i niezamierzonym, które jak wynika z wyjaśnień Banku złożonych w toku niniejszego postępowania „zostały wyjaśnione i skorygowane”. Bank ponadto w pismach z dnia [...] marca 2012 r. i [...] maja 2012 r. przeprosił Skarżącego za zaistniałą pomyłkę.

Ponadto podkreślić należy, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał za udowodnione, że z dniem [...] marca 2012 r. rachunek Skarżącego związany z ww. zobowiązaniem przestał być przetwarzany w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Powyższe wynika ze zgodnych, stanowiących logiczną całość wyjaśnień Banku i Spółki, natomiast Skarżący nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność przetwarzania jego danych po dniu [...] marca 2012 r. przez Spółkę w celach innych niż dla stosowania metod statystycznych, w zakresie, co należy wyraźnie podkreślić, związanym z umową kredytu z dnia [...] listopada 2009 r.

W związku z zobowiązaniem wynikającym z umowy, którą Skarżący zawarł z Bankiem, aktualnie Spółka przetwarza jego dane osobowe zgodnie z art. 105a ust. 4 Prawa bankowego. Dodatkowo należy wskazać, że zakres przetwarzanych danych osobowych Skarżącego odpowiada zakresowi wskazanemu w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu przetwarzania informacji dotyczących osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów oraz trybu usuwania tych informacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 56, poz. 373). Zatem przedmiotowe przetwarzanie danych osobowych Skarżącego, znajduje uzasadnienie w treści art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Z akt sprawy wynika jednocześnie, iż aktualnie Bank przetwarza dane osobowe Skarżącego w celach archiwalnych. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.), jednostki organizacyjne działające na podstawie Prawa bankowego mające siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązane są do stosowania jej przepisów, w tym wydanego na podstawie delegacji z art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. a rozporządzenia ministra finansów z dnia 1 października 2010 r. (Dz. U. Nr 191, poz. 1279 ze zm.) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, banki przechowują dowody księgowe w oryginalnej postaci przez okres wynikający z przepisu art. 74 ustawy o rachunkowości. Według dyspozycji wskazanego art. 74 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe podlegają trwałemu przechowywaniu.

Pozostałe zaś zbiory, w zależności od ich rodzaju, przechowuje się co najmniej przez okresy wymienione w art. 74 ust. 2 omawianej regulacji. I tak, w myśl przepisu art. 74 ust. 2 pkt 8 tego aktu prawnego, pozostałe dowody księgowe i dokumenty, tj. niebędące wymienionymi wprost w art. 74 ust. 2 pkt 1 – 7 ww. ustawy, przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat. Obowiązek przechowywania przez banki dokumentacji w celach archiwalnych, wynikający z art. 74 ust. 2 pkt 8 ww. ustawy, odbywa się w celu realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z ww. aktu prawnego, a więc w oparciu o przesłankę legalizującą przetwarzanie danych osobowych z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Podsumowując, podkreślić należy, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydając decyzję administracyjną zobowiązany jest do rozstrzygnięcia w oparciu o stan faktyczny istniejący w chwili wydania tej decyzji. To stanowisko potwierdza orzecznictwo sądowe. W szczególności przytoczyć można wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 maja 2008 r. w sprawie o sygn. akt I OSK 761/07, gdzie stwierdzono, iż „[b]adając bowiem legalność przetwarzania danych osobowych, GODO ma obowiązek ustalenia, czy na datę wydawania rozstrzygnięcia w sprawie dane konkretnego podmiotu są przetwarzane oraz czy czynione to jest w sposób zgodny z prawem”. Zatem kluczowym dla oceny przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez Bank w tym również za pośrednictwem Spółki, oraz podjętego przez organ rozstrzygnięcia jest fakt, iż obecnie brak jest podstaw by odmówić waloru legalności przetwarzaniu danych osobowych Skarżącego przez oba podmioty, w związku z powyższym brak jest podstaw do wydania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych jednego z nakazów określonych w art. 18 ust. 1 ustawy.

Jednocześnie informacyjnie podkreślić należy, że jeżeli wskutek okoliczności podniesionych w skardze doszło w ocenie Skarżącego do naruszenia jego dóbr osobistych o których mowa w przepisach prawa cywilnego, to istnieje możliwość wystąpienia ze stosownym powództwem do właściwego sądu. Stosownie bowiem do art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Zgodnie z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych

w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Art. 17 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) wskazuje na właściwość sądów okręgowych do rozstrzygania spraw tego rodzaju.

Mając powyższe na uwadze, w tym stanie faktycznym i prawnym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i art. 129 § 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).